

GALG EN SCHAVOT

WEKELIJKSE UITGAVE

PRIJS PER NUMMER : 4 FRANK

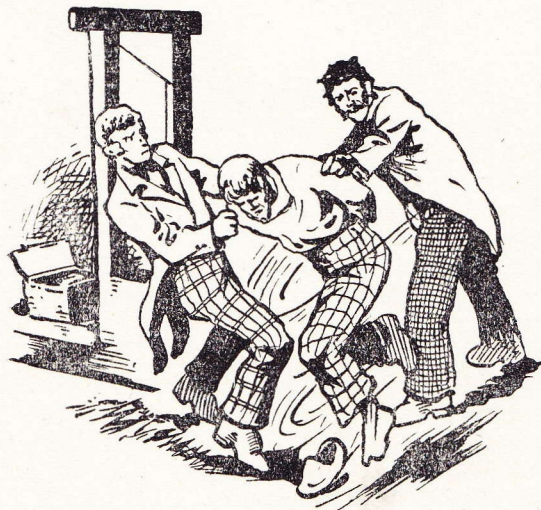
Uitgave van

«DE VLAAMSE BOEKHANDEL», Provinciestraat, 42, ANTWERPEN
(Handelsregister van Antwerpen nr 33.297)

HOE DE DOOD KWAM.

De terechtstelling van een eenvoudig hoefsmid van Saône et Loire, een die tevens wildstroker was, bracht op het einde van de eerste helft der negentiende eeuw veel beroering teweeg.

Zijn naam was Claude Montcharmont. In 1850 was hij 29 jaar oud. Klein van gestalte maar stevig gespierd, een onschuldig uiterlijk, een kleine blonde baard, een rond en fris gelaat, blauwe ogen, ziedaar zijn signalement. Zulks neemt niet weg, dat hij op zekere keer de veldwachter van Saint-Prix-sous-Beuvray en op de koop toe een gendarm neerkogelde,

Het proces, dat vóór het Assisenhof van Chalon-sur-Saône gevoerd werd, ging zo goed als onopgemerkt voorbij, niettegenstaande het toch zekere karakteristieke aspecten bood.

— Mijn beste heer, zei de beschuldigde met een soort van gemoedelijke onbewustheid tot de Voorzitter, mijn beste heer, de schoten gingen vanzelf af... Wat de goede gendarm Emery aangaat, betreur ik het geval.

Het was een van mijn vrienden. Meer dan eens hebben we samen een glas gedronken. Maar wat de veldwachter betreft, eerlijk gesproken, zijn dood kost mij minder hartzeer. Hij had mij in groot leed gebracht, hij had mijn hond gedood.

Montcharmont, die vóór het Hof op zijn klompen met een lange jas boven zijn blauwe kiel verscheen, werd ter dood veroordeeld. Vermoedelijk was het de oprechtheid, waarmede hij zijn oude haat tegen de veldwachter beleed, die tot die strenge straf aanleiding gaf.

Op het ogenblik zelf scheen hij niet goed te beseffen wat hem overkwam. Hij glimlachte ietwat dom. Toen werd hij bleek en stortte

bewusteloos op de bank neer.

De veertig dagen die volgden, waren voor hem veertig dagen van ontzettende marteling, met tranen en nachtmerries.

Zijn genadeverzoek werd afgewezen. De terechtstelling zou plaats hebben in het openbaar. Het werd een verschrikkelijk schouwspel, doordat de veroordeelde met een zo geweldige schrik tegenover de dood stond, dat men er geen tweede voorbeeld van aanhalen kan, zelfs niet bij de grootste zwakkelingen onder de ter dood veroordeelden.

Het verslag, dat in de « Courrier de Saône et Loire » verscheen, het enige blad dat trouwens verslag uitbracht, doet de haren te berge rijzen.

De guillotine werd in de nacht van 9 op 10 Mei 1851 op de Place Ronde opgesteld. Montcharmont kon niet inslapen. Toen hij het lawaai buiten hoorde, slaakte hij kreten vol ontzetting. Men vond hem kronkelend op zijn legerstede uitgestrekt. Hij weigerde op te staan. Na een wijl gaf hij gehoor aan de aanmaningen van de aalmoezenier en verzocht hij om zijn biecht te spreken. Spoedig nadien verlangde hij de bijstand van een tweede priester. Het ogenblik was aangebroken, dat men moest overgaan tot de sombere voorbereidselen. Twee beulsknechten wilden de cel binnendringen, maar de veroordeelde versperde de toegang. Men moest de deur instoten. Montcharmont weigerde halsstarrig zich te kleden. Hij weende, riep, smeekte en zijn kreten werden tot in de naburige huizen gehoord. Eerst na veel moeite slaagde men er in, hem min of meer aan te kleden, en zijn voeten en handen te binden.

Het meest tragische moest nog gebeuren.

Montcharmont werd ten slotte op de kar gelegd en de kruisweg naar de Place Ronde, tamelijk ver van de gevangenis, ving aan. Gekomen aan de voet van het schavot weigerde Montcharmont de kar te verlaten. Even vastbesloten weigerde hij de trappen van het schavot op te gaan. Men moest hem boven sleuren. Op het kleine verhoog herbegon de strijd. Die strijd duurde vijf en vijftig minuten lang, onder de ogen van een menigte die door ontzetting aangegrepen was.

Het leek wel dat de macht van Montcharmont door de wanhoop vertienvoudigd was. Weer eens rolden beulsknechten en veroordeelde ten gronde. De terechtstellers gaven zich gewonnen. Hijgend, bezweet, ten einde krachten, besloten zij de ter dood veroordeelde terug naar de gevangenis te voeren. Montcharmont wou de weg te voet afleggen. Met bebloed gelaat en bebloede schouders schreed hij langs de straten van de stad steeds herhalend:

— Waarom mij niet laten sterven op dezelfde wijze als ik gedood heb? Waarom niet? Waarom niet?

Enig feit in de annalen van de guillotine. Het schavot bleef gans de dag op de openbare plaats opgesteld. De beul vroeg om hulp te Dijon. Twee compagnies voetvolk en een peloton gendarmen kregen opdracht de toegestroomde menigte op afstand te houden.

In de gevangenis weigerde Montcharmont te eten en bleef hij aanhoudend kermen. Omstreeks halfvijf slaagde men er in, hem bij verrassing te overvallen. Men bond hem derwijze, dat hij niet de minste beweging meer kon maken.

Na een laatste biecht gesproken te hebben, scheen hij zich gewonnen te geven, en te vijf uur viel zijn hoofd onder het mes.

HET KASTEEL DER VERDOEMENIS

SILVAIN VAN DER GUCHT

HET KASTEEL DER VERDOEMENIS

door

SILVAIN VAN DER GUCHT.

(Vervolg)

Karel was op zekere dag met hem in kennis gekomen. Nog dezelfde avond sprak hij met zijn heer over Lucas Verboelen en verhaalde hoe dikwijls deze langs het kasteel kwam wandelen, om over de haag de bloemen te bekijken. Van Heverboom, die anders niets beoogde dan winstgevende zaakjes, en van de rentenier dikwijls had horen spreken als van een rijk man, dacht er over na of het niet mogelijk zou zijn hem op de een of andere manier te bedriegen en hem zijn geld afhandig te maken. Na zijn dienaar aandachtig te hebben aangehoord en hem over enkele bijzonderheden te hebben ondervraagd, zeide hij tot zijn knecht:

— Karel, als gij nog eens de heer Verboelen ziet aankomen, kom mij dan aanstonds verwittigen.

— Zeer wel, mijnheer, gij moogt er op rekenen.

Daarbij bleef het gesprek en Karel Kwakbeen verliet de kamer. Twee dagen daarna was het Donderdag en prachtig weer. In de namiddag ging Karel Kwakbeen in de tuin, toen hij in de verte de rentenier zag opdagen. Karel spoedde zich naar binnen en ging zijn heer onderrichten, die hem dadelijk in de tuin volgde. Toen Verboelen was genaderd en, volgens gewoonte, in de tuin keek, was hij niet weinig verlegen, in plaats van Karel, de heer van Heverboom zelf aan te treffen. Hij meende zich te verwijderen, toen deze laatste, die deed alsof hij enige tulpen bewonderde, het hoofd ophief en vriendelijk de rentenier bezag. Verboelen groette en wilde zijn weg vervolgen, toen van Heverboom hem wedergroette en sprak:

— Goede dag, mijnheer Verboelen, schoon weer vandaag, nietwaar, bijzonder voor de ontluikende bloemen; wat dunkt u van mijn tulpen?

— Ja, mijnheer van Heverboom, antwoordde Verboelen, het is een overheerlijke dag, en wat uw bloemen betreft, nooit heb ik er schoner gezien.

— Is mijnheer een kenner?

— Wel, een weinig, mijnheer.

— Zie, om mijn bloemen naar behoren te kunnen waarderen, moet gij ze van nabij eens bezien. Doe mij de eer aan, mijnheer Verboelen, bij mij in de tuin te komen; ik zal het poortje openen.

— Mijnheer, gij maakt mij waarlijk beschaamd, en ik...

— Neen, neen, gij zijt een liefhebber, en ik hecht er aan dat mijn bloemen door kenners worden gewaardeerd.

Van Heverboom, met een vlugheid, die velen zou hebben verwonderd, opende het tuinpoortje en dwong de rentenier binnen te treden. Hij geleidde hem met veel beleefdheid door de tuin en toonde hem al zijn bloemen en zeldzame planten. De rentenier maakte zijn compliment aan Heverboom over zijn schone bloemen en kruidkundige rariteiten. Zo geraakte men eindelijk, wandelend, aan het kasteel.

De schelm nodigde zijn gast naar binnen, bracht hem pratend

in de eetzaal en trakteerde hem met een lekkere fles malvezij.

Eindelijk moest de rentenier afscheid nemen. De sluwe Hendrik verzocht hem 's anderendaags weer te komen.

De rentenier verontschuldigde zich.

— Morgen is het Vrijdag, antwoordde hij, en ik ben niet gewoon wandelen te gaan anders dan 's Zondags, 's Maandags en Donderdags, dus driemaal in de week.

De bedrieger deed hem dan beloven de volgende Maandag weer te keren.

Het bleef daarbij en men nam afscheid van elkander.

Lucas Verboelen was op de gestelde dag van zijn woord. Ditmaal was hij aan jonkheer van Heverboom al wat beter gewoon en hij sprak veel openhartiger dan te voren. Hij werd weerom met veel vriendschap onthaald en hij scheidde van zijn nieuwe vriend onder belofte elkander de Donderdag weer te zien.

De wandelingen van de rentenier naar het kasteeltje werden een gewoonte; als het weer het enigszins toeliet, ging hij er tweemaal per week heen, en telkens werd hij er met open armen ontvangen.

De heer van Heverboom had al zijn vertrouwen verworven en hij had voor hem geen geheimen meer.

Zo vertrouwde hij aan deze bedrieger en moordenaar vele zaken toe, die hij tot dan toe lang in zijn hart had bewaard en die deze van veel nut konden zijn. Zo had hij hem meegedeeld op welke wijze hij zijn neef verscheidene malen onderstand had verleend, en zulks had Hendrik in zijn oor geknoopt.

Het was enige maanden nadien, dat Joseph Verboelen van jonkheer van Heverboom vijfhonderd gulden op onteigening van zijn woning had gekregen, want de heer Pachal was een stroman, die zelfs niet bestond en in wiens naam Karel Kwakbeen tekende. Dit leverde de koopman in blauwe kielen in zijn klauwen en, aangezien hij reeds bevriend was met de oom, die voorgoed naar zijn raadgevingen begon te luisteren, dacht hij een dubbele slag te kunnen wagen, en dit vooruitzicht deed de helse glimlach ontstaan, die na het vertrek van de onnozele Joseph zijn gelaat plooidde.

IX.

LISTIGE AFTROGGELARIJ.

Het was een helderschone Maandag, einde Juni. Van Heverboom had 's middags smakelijk gegeten en er een goede fles wijn bij gedronken, buitensporigheden, die hij niet gewoon was te begaan, maar 't was de dag waarop de rentenier hem zou komen bezoeken. En de schelm wreef zich van genoeg de handen.

Karel had zijn heer aan tafel bediend. Hij was die dag in sombere stemming, daar de ongelukkige soms wroeging voelde over al de gruweldaden, die hij had helpen bedrijven. De goede luim van zijn meester was hem echter niet ontsnapt, en de eetzaal verlatend, mompelde hij binnensmonds:

(Wordt vervolgd).